

ת"פ 64140/11/18 - מדינת ישראל נגד תאמר לחאם

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 64140-11-18 ישראל ואח' נ' לחאם

בפני
בעניין: כבוד השופט הישום אבו שחאדה
מדינת ישראל
ע"י עוה"ד בלה דילר פרנק

נגד
- תאמר לחאם
ע"י עוה"ד תמיר סולומון

גזר דין

כתב האישום המתוקן

1. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, חברת שלהבת בניה והנדסה בע"מ (להלן: **חברת שלהבת**) נרשמה בחודש מרץ 2013 כעוסק לעניין חוק מס ערך מוסף התשל"ו - 1975 (להלן: **חוק מע"מ**) בענף שירותי אדריכלות ועיסוקה הוא בעבודות פיתוח הנדסה אזרחית.
2. בהנחייתו של אדם בשם באסם מחארב (להלן: **באסם**), נרשם הנאשם כבעל המניות הרשום והדירקטור היחיד בחברת שלהבת בתקופה שבין מרץ 2013 ועד יוני 2014. במהלך השנים 2013 ו-2014 פעל באסם לביצועה של תכנית עבריינית וזאת במטרה לבצע עבירות על חוק מע"מ, תוך גרימת נזק ממשי לקופת המדינה, בשיטתיות ומתוך בצע כסף.
3. לצורך ביצועה של תכניתו העבריינית ובין היתר במטרה להסוות ולהסתיר את מעורבותו, פעל באסם באמצעות הנאשם וחברת שלהבת ואשר השתמש בהם לצורך מימוש התוכנית. למעשה, באסם הוא זה שהפעיל וניהל את חברת שלהבת והנאשם פעל על פי הוראותיו והנחיותיו של באסם.
4. תפקידו של הנאשם בחברת שלהבת כלל, בין השאר, חתימה על חוזי עבודה, פתיחת חשבון בנק, פריטת שיקים בצ'ינגים למזומן והפקדת כספים בחשבון הבנק של החברה והכל על פי הוראותיו של באסם ותמורת תשלום כספי. הנאשם הציג בפני רשויות המס מצג שהוא בעל מניות יחיד ודירקטור

בחברת שלהבת, אך בפועל היה מדובר במצג כוזב מאחר ובאסם היה הרוח החיה וזה שהפעיל את הנאשם לביצוע פעולות בשם החברה.

5. כחלק מהתוכנית העבריינית, באסם הוציא לחברות שונות באמצעות חברת שלהבת, 105 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס עבור חברות שונות וזאת מבלי שעשו או התחייבו לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו אותם מסמכים. להלן פירוט החשבוניות:

א. 40 חשבוניות לחברת דיא מכימר בע"מ בסכום מס של 942,894 ₪.

ב. 25 חשבוניות לחברת ס.מ.ג.ו.ף עבודות בניה בע"מ בסכום מס של 779,008 ₪.

ג. 10 חשבוניות לחברת הצומת לבניה ופיתוח בע"מ בסכום מס של 224,065 ₪.

ד. 30 חשבוניות לחברת אחים ז. בשארה בע"מ בסכום מס של 653,217 ₪.

6. סך החשבוניות הכוזבות שבאסם הוציא לארבע החברות הנ"ל הינו 17,061,766 ₪ והמס הגלום בהן הינו 2,599,184 ₪. בעקבות הודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום התוקן, הוא הורשע בביצוע 105 עבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ שעניינו ביצוע פעולות במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס.

הסדר הטיעון שאליו הגיעו הצדדים

7. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה ויורשע בכתב האישום המתוקן וישלם לרשויות מע"מ סך של 30,000 ₪ בגין המחדל ושישולם ב-6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. כמו כן, סוכם שהיה והנאשם יעמוד בהסדר על ידי הסרת המחדל, המאשימה תגביל את טיעוניה לעונש ל-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס לשיקול דעתו של בית המשפט והנאשם יטען באופן פתוח. כמו כן, הצדדים הסכימו שיתקבל תסקיר מטעם שירות המבחן לעניין העונש. אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשם אכן שילם את הסכום האמור.

הסדר הפשרה עם רשות המיסים במישור האזרחי

8. בעקבות האירועים מושא כתב האישום, הנאשם קיבל מרשות המיסים הודעת כפל מס לפי סעיף 50(א) לחוק מע"מ בסך של 6,744,310 ₪. הנאשם הגיש ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז ומספר ההליך הוא ע"מ (מחוזי מרכז) 43044-06-19 (להלן: **הערעור האזרחי**).

9. במסגרת הערעור האזרחי הנאשם הגיע להסכם פשרה עם רשות המיסים ואשר לפיה על מנת לסיים באופן סופי את המחלוקת האזרחית הנובעת מההודעה על כפל מס, הנאשם ישלם לרשות המיסים סכום של 30,000 ₪ ב-6 תשלומים. כמו כן, סוכם שהיה ולא ישלם את הסכום האמור, יעמוד הסך של 6,744,310 ₪ לפירעון מיד.
10. למעשה, הרכיב בהסדר הטיעון שאליו הגיעו הצדדים בהליך הפלילי שלפיו על הנאשם לשלם סך של 30,000 ₪ בשישה תשלומים כאינדיקציה להסרת המחדל, מושתת על הסדר הפשרה בערעור האזרחי.
11. הסדר הפשרה קיבל תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי במחוז מרכז ביום 6.2.20. הנאשם, כאמור, עמד בהתחייבותו כלפי רשות המיסים ואכן שילם את הסך של 30,000 ₪, ובדרך זו, כיבד את הסדר הטיעון בהליך הפלילי ואת הסדר הפשרה בערעור האזרחי.
12. בנסיבות אלה, יש לראות את המחדל מושא כתב האישום שבפניי כמחדל שהוסר במלואו ואין נפקא מינה ששילם 30,000 ₪ ובעוד שההודעה על כפל מס הייתה על סך של 6,744,310 ₪.

תסקיר שירות המבחן

13. התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן אשר נאמרו בו, בתמצית, הדברים הבאים:
- א. הנאשם נעדר עבר פלילי, בן 27 שנים, רווק ומתגורר בבית אמו בתחומי העיר לוד ועובד מזה כשלוש שנים כנהג בחברת הסעות. הנאשם מוכר כנכה מטעם המוסד לביטוח לאומי בשיעור של 15 אחוז על רקע פציעה בקרסול.
- ב. האירועים מושא כתב האישום התרחשו בין השנים 2013 ועד 2014, שבמהלכן היה מכור לסמים והסכמתו לשמש כעושה דברו של באסם נבעה מצורך למימון הסם. בשנת 2016 הנאשם נגמל מסמים, ומאז ועד היום, בדיקות השתן שלו נקיות. הנאשם נעזר בגורם טיפולי שמלווה אותו מזה מספר שנים ושהתרשם לחיוב מתפקודו התקין, התמדתו בתעסוקה קבועה, ניקיונו מסמים והתרחקות מהעולם העברייני.
- ג. שירות המבחן התרשם שהנאשם עבר כברת דרך מאז האירועים מושא כתב האישום והתרשמו שהנאשם יכול להיתרם מהליך טיפולי בפיקוח שירות המבחן אשר יסייע בהפחתת הסיכון להישנות ביצוע של עבירות. שירות המבחן סבור כי הטלת מאסר בפועל יהווה עונש רגרסיבי עבורו שעלול לפגוע בהישגיו ובמאמציו לשיקום. על כן, שירות המבחן המליץ על צו מבחן וצו מאסר בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי וזאת כענישה כוללת עם אוריינטציה שיקומית.

14. כעדת אופי, העידה ארוסתו של הנאשם על השינויים הדרמטיים שהתחוללו באורחות חייו של הנאשם ועל רצונם המשותף להקמת משפחה. בנוסף, באחד הדיונים התייצב הגורם הטיפולי שמלווה אותו וגם הגיש מכתב לגבי תפקודו החיובי (4/נ).

מתחם העונש ההולם

15. באת כוח המאשימה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל, וזאת בהתחשב בסכום הנזק שנגרם לקופה הציבורית. יאמר כבר עתה שמתחם העונש ההולם מקובל עליו ולכן אינני מוצא צורך להביא דוגמאות של פסקי דין המלמדים על מדיניות הענישה הנוהגת. עם זאת, בכוונתי לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא מטעמי שיקום ולהשית עליו עונש מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות.

שאלת הסטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום

16. סעיף 40ד לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"40ד. שיקום

(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שהוא ישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקום כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.

(ב) היו מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם כאמור בסעיף קטן (א) אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שהוא ישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין.

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

17. ב-ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.4.18), כבוד השופטת דפנה ברק ארז שנתנה את דעת הרוב, סיכמה את הכללים המנחים לצורך שימוש בסעיף 40 לחוק העונשין (פסקאות 20 - 25 לפסק דינה):

א. לבית המשפט שיקול דעת רחב ביישומו של הסעיף וכי נקודת המוצא בהפעלתו היא העדפתם של שיקולי שיקום;

ב. גם כאשר חלים שיקולי השיקום, עדיין לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה;

ג. התנאי שמציב סעיף 40ד(א) לחריגה ממתחם העונש ההולם הוא קיומו של הליך שיקום שהסתיים או שקיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם. על מנת לעמוד בתנאי זה, על הנאשם להציג עובדות וראיות לסיכויי השיקום להבדיל מטענות בעלמא.

ד. הפעלת הסמכות בסעיף 40ד איננה מוגבלת לעבירות קלות בלבד;

ה. השיקולים המרכזיים שנלקחים בחשבון על מנת לבדוק קיומו של סיכוי של ממש לשיקום, באופן שיצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם, כוללים: המוטיבציה שהפגין הנאשם שהורשע להשתקם, הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר, השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים, אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה, הבעת חרטה כנה על המעשים. לא מדובר ברשימה סגורה, אך שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי טיפולי מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על סיכוי של ממש לשיקום.

18. במקרה שבפני, מהתסקיר המקיף והמעמיק שנערך בעניינו של הנאשם עולה התמונה הבאה: הנאשם מגלה סיכויים של ממש לשיקום; הנאשם עבר כבר כשרת דרך מאז האירועים מושא כתב האישום בשנים 2013 ו-2014 בעת שהיה מכור לסמים והסכים לשמש כ-"איש קש" עבור אותו באסם; הנאשם נגמל מסמים ושומר על רצף תעסוקתי מזה למעלה משלוש שנים; הנאשם בקשר עם גורם טיפולי ושומר בקפדנות על ניקיונו מסמים; הנאשם מצוי כיום בקשר זוגי ובכוונתו להקים משפחה; שירות המבחן התרשם שיש לנאשם מוטיבציה לשיתוף פעולה ויכול להיתרם ממסלול טיפולי שיקומי במסגרת שירות המבחן ומכאן המלצתו של שירות המבחן להטיל עליו צו מבחן.

19. בנוסף, סעיף 40ד(ב) קובע שאם "היו מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם", אלא אם כן קיימות "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן" (ראו גם: ע"פ 2125/18 **דוד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.12.2018) פסקה 9 לפסק דינה של כבוד השופטת ברון). על כן, יש לבחון האם מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם

בעלי "חומרה יתרה", או לא. אם לא, אין מניעה לסטות ממתחם העונש ההולם וזאת מבלי שהנאשם יאלץ להוכיח קיומן של נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. אם כן, ניתן לסטות ממתחם העונש ההולם אך זאת רק לאחר הוכחת קיומן של נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן.

20. לדעתי, "מידת אשמו" של הנאשם איננה בעלת "חומרה יתרה", כמשמעותו של ביטוי זה בסעיף 40ד(ב) לחוק העונשין, ולכן הנאשם פטור מהוכחת קיומן של "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן". הנאשם לא היה הרוח החיה מאחורי המעשים מושא כתב האישום, אלא כלי שרת בידיו של באסם ועושה דברו. יש לקחת בחשבון שבאותה עת הנאשם היה בנקודת שפל בחייו. הוא היה מכור לסמים ולכן היה מוכן לעשות מעשים, כדוגמת אלה שבכתב האישום, ושאנם מאפיינים את אורחות חייו כיום, והכל לצורך מימון התלות בסם.

21. יודגש שהמעשים מושא כתב האישום הם מעשים חמורים. מדובר ברמייה של רשויות המס בסכום מס כולל של 2,599,184 ₪. אף על פי כן, לא מדובר בחומרה יתרה שיש בה כדי למנוע סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום אלא אם כן יוכחו נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן.

העונש הסופי שיושג על הנאשם

22. כאמור, מתחם העונש ההולם מתחיל מעשרה חודשי מאסר בפועל. במקרה שבפני, יש להשית על הנאשם 8 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. ההפחתה בעונש מהגבול התחתון של המתחם, היא של חודשיים בלבד, קרי הפחתה לא משמעותית וזאת על מנת בכל זאת לתת ביטוי לחומרת המעשים מושא כתב האישום.

23. בנוסף, בעת קביעת העונש האמור, לקחתי בחשבון גם את הנתונים הבאים: העדר עבר פלילי; הודאה וחסכון בזמן שיפוטי; גילו הצעיר של הנאשם והעובדה שהוא ניצב כיום בפני צומת דרכים בחייו לקראת הקמת משפחה; הסרה מלאה של המחדל מושא כתב האישום וזאת לא כל שכן לאור הסדר הפשרה בערעור האזרחי, שלמעשה סיים באופן סופי כל מחלוקת כספית בין הנאשם לבין רשות המיסים על רקע המעשים מושא כתב האישום.

24. יש לציין גם שהעונש של 8 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, עדיין נמצא בתוך גבולותיו של הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. יוזכר כי ההסדר הוא שהמאשימה תגביל את עתירתה לעונש ל-12 חודשי מאסר בפועל וההגנה רשאית לטעון באופן פתוח.

25. לאור כל האמור לעיל, הנני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 8 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות השירות. הנאשם יתייצב ביום 25.2.2021 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות לתחילת ריצוי עבודות השירות. עבודות השירות יבוצעו במרכז הסחר במודיעין בימים ובשעות שנקבעו על ידי הממונה על עבודות שירות.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום הנאשם לא יבצע עבירה מסוג פשע לפי חוק מס ערך מוסף.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום הנאשם לא יבצע עבירה מסוג עוון לפי חוק מס ערך מוסף.
- ד. הנאשם ישלם קנס בסך 15,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב- 15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.1.2021 והיתרה ב-1 לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מיד.
- ה. הנני מטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של שנה מהיום.
- מובהר לנאשם שעליו לשתף פעולה עם שירות המבחן והיה ויפר את צו המבחן, בית המשפט יהיה רשאי לבטל את צו המבחן ולהטיל עליו עונש אחר במקומו.
- המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.
- זכות ערעור תוך 45 יום.**

ניתן היום, כ"ד חשוון תשפ"א, 11 נובמבר 2020, במעמד הצדדים.